

Posudek diplomové práce

Název práce: Faktory ovlivňující české veřejné mínění o muslimech

Autorka práce: Martina Hanusová

Autorka práce se rozhodla prozkoumat způsoby vnímání islámu a muslimů v české společnosti a hlavní faktory, které toto vnímání ovlivňují. Po úvodních kapitolách, ve kterých obecně nastiňuje základní pojmy z oblasti komunikace mezi příslušníky různých kulturně civilizačních okruhů, se dále věnuje rozpravě o multikulturalismu v souvislosti s problematikou migrace a způsobu soužití menšin s většinovou společností. V následující části práce se už autorka věnuje konkrétním faktorům ovlivňujícím české veřejné mínění o muslimech. Vychází přitom ze základních odborných pojednání této problematiky, sledujících jak historický vývoj vnímání islámu a muslimů ve střední Evropě, tak i současnou situaci, utvářenou mediálními obrazy islámu a muslimů a také populární verzí Huntingtonovy teze o střetu civilizací. V poslední části své práce se autorka podrobně věnuje analýze osvětové činnosti Islámské nadace v Praze, a to v oblasti sebeprezentačních publikací a osvětové pedagogické činnosti na školách.

Autorka ve své diplomové práci přesvědčivým způsobem zpracovala nejdůležitější publikace k tématu v českém jazyce. S cizojazyčnou odbornou literaturou žel nepracuje. V textu práce se vyskytuje nemalé množství gramatických a syntaktických chyb. Její celková architektura je však v zásadě dobře promyšlená a autorčiny závěry jsou většinou přesvědčivé. Provedený průzkum má spíše ilustrativní funkci, což je vzhledem k rozvržení práce v pořádku.

Zároveň je třeba konstatovat, že autorka věnovala daleko více prostoru argumentům ve prospěch vstřícnějšího postoje české společnosti vůči islámu a muslimům (než argumentům vyznívajícím opačně) a z celé její práce je zřejmé, že argumenty těch, kteří považují islám a přistěhovalce z muslimských zemí za vážné riziko, považuje z velké části za podezřelé, zaujaté nebo neupřímné. V některých pasážích se zdá, že autorka považuje téměř všechny kritické hlasy týkající se islámu a muslimů za nelegitimní, motivované xenofobií, egocentrismem, předsudky atd. Věcný obsah kritických námitek týkajících se problémů soužití muslimů s většinovou společností není autorkou vždy objektivně zhodnocen.

Přínosnou a podnětnou částí práce je analýza osvětové činnosti Islámské nadace v Praze, zejména autorčino pozorování, že poněkud jednostranně apologetická a jednoznačně pozitivní prezentace islámu v publikacích Islámské nadace v Praze nejenže nepůsobí příliš přesvědčivě, ale vlastně pozoruhodně připomíná jednostrannost a podjatost některých novinářských islamofobních stereotypů.

Jak již bylo zmíněno, autorka v práci vychází ze studií renomovaných českých odborníků na sledovanou problematiku. Zarážející je ovšem skutečnost, že v odkazech na odbornou literaturu, se kterou pracuje, opakovaně zaměňuje práci Pavla Barši Západ a islamismus s prací Zdeňka Müllera Islám a islamismus. (V jejích poznámkách pod čarou se znovu a znovu objevuje odkaz na údajnou Baršovu práci Islám a islamismus). To považují za pochybení poměrně závažné, protože vrhá stín na spolehlivost autorčiny práce s odbornou literaturou.

Autorčina doporučení v závěrečných odstavcích práce, týkající se jednak potřeby vstřícnějšího a věcného přístupu k islámu a muslimům ze strany českých médií a české veřejnosti, jednak přesvědčivějších způsobů sebeprezentace islámu a muslimů (včetně stinných stránek a problematičtějších oblastí) ze strany Islámské nadace v Praze vyznívají přesvědčivě a jsou dobře podložena badatelským nálezem celé práce.

Vzhledem k výše uvedeným silným i slabším stránkám práce navrhuji hodnocení C.

Pavel Hošek

7. 9. 2012